

Bakalářská práce

Únik před nacismem. Exilová výtvarná scéna v Čechách 1933-1939

Jméno a příjmení (student): Bronislava Rokytová

Vedoucí práce: Mgr. Marie Rakušanová, PhD.

Posudek vedoucího práce:

Bronislava Rokytová odevzdala vynikající práci, která je po všech stránkách natolik vyzrálá, že její klasifikace „bakalářská“ překvapí a zároveň zamrzí. Úroveň této studie by totiž hravě splnila nároky kladené na práci magisterskou, ne-li rigorózní.

Mimořádný rozhled a znalosti prokázala autorka již při výběru tématu. V rámci českoněmeckých vztahů v umění a kultuře první poloviny 20. století je celá řada dosud nedostatečně probádaných oblastí. Významný výstavní projekt Hany Rousové *Mezery v historii*, na který se autorka ve své bakalářské práci opakovaně odvolává, mohl jen naznačit směr, kterým by se další bádání v této oblasti mělo ubírat. Problematika českoněmeckých vztahů a tvorby českých Němců je o to složitější, že byla v minulosti tabuizována, a že získat informace, materiály, doklady, ba vůbec setkat se s konkrétními uměleckými díly, je mnohdy nanejvýš obtížné.

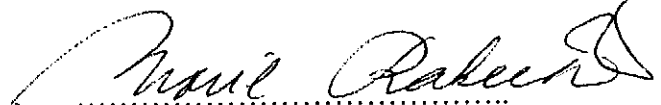
Bronislava Rokytová si z tohoto velkého množství nevyřešených umělecko-historických problémů vybrala téma exilové výtvarné scény v Čechách v letech 1933-1939. Dotkla se díky tomu nejen problematiky tvorby uprchlých německých umělců na našem území v době vzestupu Hitlerovského Německa, ale také umění českých Němců, kteří v tomto období do Čech „reemigrovali“ jako do své původní vlasti. Tomuto tématu se již v minulosti věnovali někteří historici (s jejichž studiemi Rokytová samozřejmě pracuje), kteří ovšem umělecko-historické problémy nechávali logicky stranou.

Autorka práci velmi přehledně a logicky člení, což považují rovněž za důkaz suverénního zvládnutí tématu. Po nastínění historických souvislostí 30. let 20. století obsáhle pojednává nejprve o politické emigraci, následně o emigraci z rasových důvodů. Díky tomuto rozčlenění zpracovává postupně několik klíčových témat: politický boj nesený karikaturami, fotomontážemi, fotografiemi a časopisy obecně a dále problematiku židovského umění a jeho pozice v bouřlivém období 30. let. V kapitole „Umění na dvou frontách“ se pak Rokytová věnuje umělcům z Oskar Kokoschka Bund Theo Baldenovi (Otto Koehler), Kurtu Lademu a dalším. Rokytová v těchto pasážích předvádí vynikající práci s archivními prameny, dobovými časopisy, výstavními katalogy a publikacemi. Pátou kapitolu Rokytová věnuje již vzpomínané reemigraci.

Pečlivost, se kterou byla práce napsána, dokládají i bohaté přílohy. V přehledu politických a kulturních událostí jsou aktivity emigrace na české výtvarné scéně zřetelně zvýrazněny v rámci širších historických, politických a kulturních souvislostí. Pestrá obrazová příloha nabízí dobové fotografie, obálky časopisů s karikaturami, ale především množství reprodukcí uměleckých děl. Vzhledem ke kvalitě práce nepřekvapí mimořádně dlouhý seznam použitých pramenů a literatury.

Práci jednoznačně doporučuji k obhájení a lituji pouze toho, že není obhajována jako práce magisterská.

V Praze dne 31. května 2009

.....
podpis vedoucího bakalářské práce